

Illius ergo fungitur privilegio cuius auctoritate fulcitur. Unde dū
bū nō est q̄ illi inobediens in heresim labitur. fidēq; violat qui aduer
sus illam agit que est mater fidei et magistra. atq; illi inuenitur cōtus
may q̄ eam cūctis ecclesijs noscitur ptulisse. Unde et ipse beatiſſim⁹ Am
broſius sese in omnibus sequi magistrā suā romanā p̄fiteretur ecclesiā.
accurata admodū et catholica protestatione. Ita et doctiſſim⁹ Jero
nimus. arriana pullulante heresi suis t̄pibus Petri cathedrā et fidē. do
minico ore laudatā. sibi censuit consulendā. imitandāq;. Ita et fideles
omnes debent facere. vniuersi id exemplum sequi. Vbiq; enim fuerit
corpus illuc cōgregabūtur et aquile caputq; mēbra (vt par ratio est)
sequūtur. Sed excecata orientalis ecclesia. heu ista nō capit. acquiescit
minime. Et qm̄ extra archā noe facta est. pereat oportet. Neq; enim ex
tra illam salus cuiq; esse potest. attestatibus scripturis omnib⁹ et san
ctorū patrū canonibus. quoniam vna est sancta et immaculata mater ec
clesia. vnū habens caput. vno spiritu vniſicata. vna fide fundata. Qui
cūq; ergo ab illius fidei vnitare vel societate Petri. semetipſos quomo
do libet segregat. tales nec a vinculis peccatorū absolui. nec iam nū regnī
celestis ingredi possunt. Quicūq; extra domū hanc agnum comederit.
prophanus sit necesse est.

Sequitur planctus lamentabilis sup̄ misero statu qm̄ in p̄sentiam
cernitur in ecclesia occidentali cum matura exhortatione ad principes
imperij vt quo ad ipſorū interest fideliorē nauet operā p̄ ei⁹ defensione

Sed cur si puacanee inaniter et frustra proſus dū hec reco lo
et mecū ipe p̄tracto ſtulto labore memetipſm afficio. vt qd̄ in
uanū vetera hec et iam dudū obliuioni pene tradita longe q;
posita mala deplungo. quādo quidē vt omnib⁹ liquet. recen
ta. p̄ſentia noua. et proxima ecclesie damna et exterminia. curātur mi
nime. hac p̄ſertim miſerabili tempeſtate. qua oēs que ſua ſunt querunt
nō q̄ iheſu xpi. nō q̄ ecclesie ſponſe ſue. nō que ſuorū ſubditorū. Quo fit
vt cū cōmuni omnīū periculo tot⁹ reipublice xpiane clade damno q;
dictim mala iugraueſcāt. et tū ipſis laribus cum lateribus noſtris inci
bant. immineāt comin⁹. aſtentq; p̄ foribus ita vt p̄celerem ad interiora
noſtra minētur ingreſſum. atq; interpatiendū hec. magiſtratus oēs ec
clesie et vniuerſi optimates dormiūt. graui litargia dep̄ſi. adeo q̄ que
ſub oculis ſepe cōſpiciūt imo et ſentiūt. modo ipſi ſalutē euadant. ceteris
pereūtib⁹. nichil pendūt ac floccifaciūt. nec eſt qui ſe ex aduerſo murū
opponat pro dño exercitū aut pro domo ei⁹ que eſt ecclesia. Proinde
ſedet in triſticia mater et dña gentiū. nec eſt qui cōſoletur eā ex omnib⁹
caris eius. Quiſtam xpianorū nō conſideret quis nō maxime doleat.
vniuerſam rēpublicā noſtrā tā veſemēter turbatā hodie. afflictā. imo
iam pene labefactari incipientē. deficientē miſerabiliter. Cōpertū habet
omnes exploratūq; (nā plurimi id cū ſuo et cōmuni ecclesie detrimento
pudore atq; rubore ſenſere) quēadmodū xpiani nominis et ſanguinis

emuli. Hostes fidei inimici crucis xpi ipsi videlicet **T**hurci p̄fidi. a pau-
cis superioribus annis fortiores nobis effecti. semunt cū rabidi canes
ante fores ecclesie quā irrupere sepe molūtur. vacillantibus nobis ac
deficientibus in dies magis magisq. **N**ec quēpiam fugere aut p̄terire
posse arbitror quomodo iam dudū in suam redegere ditionē imperia ⁊
regna tum populo sa tum opulenta. prouincias p̄potentes. p̄claras ci-
uitates et vrbes. insulas quoq. egregias et munitissimas. **C**ōstantino-
polim nāq. et. **T**rapezūtū vrbes imperatorias. **T**raciā omnē et **B**oe-
ciam. **A**tticā. **M**acedoniā. **T**hessaliā. **A**chaia. **E**thiā. **P**etrāq.
Misiam. **T**ribalos. **S**cordiscos. **T**anricos. **B**astarnas et cetera pluri-
ma opida que breuitatis gratia haud enumerō. occisis eorū imperato-
ribus. pulsīs regibus. ceterisq. dñis. ferro atq. igni vastatis regionib⁹.
cesis incolis. aut in captiuitatem abductis. olim bello truculentissimo
turcus occupat. **Q**uot autē strages cladesq. ingesserit. **P**eleponesicis.
Dalmanis. **E**pirotis. **I**stirijs. **N**oricis. **P**anonijs et germanis ipsi haud
dubiū frequenter audiuius. ex quibus nō paucos nostris ex cōfratrī-
bus duxit. triūphos. **L**ibet hic p̄terire mare euxinum siue (vt aiūt)
mediterraneū (qđ etiā vulgo mare maius dicitur) qđ expugnata ca-
pha. ianuensium colonia. libera classe **T**urcus nauigat. **T**rans eo mi-
tilenem. ciclidas insulas. **C**alcidem euboie. siue **N**igrū pontem. **C**osorā
quā ytalī **S**ciutarim vocant et reliqua xpianorū loca. quē **t**urcus
tum dolo et fraude. tum durissimo imperio regit. **N**on dicam asperis-
ma bella clarissimo ⁊ venetorum cū **t**urco vltro citroq. fortiter gesta.
Silebo queq. mortalia flagella a **t**urco illata inuictissimo regi vn-
garie. nostris tēporibus. qui pro fide domini nostri ih̄su xpi recte pa-
uor infidelium dici potest. **Q**uo tandem esse animo debeamus. ipsi pen-
semus. **Q**uis **X**odum p̄claram ciuitatem et insulam vt cetera obmit-
tam anno superiori funditus delere anhelauit **T**urcus. **Q**uis paucis
euolūtis annis ingenti xpianorū strage et cede. ydruntum in ytalīa vi-
cepit **T**urcus. **Q**uis episcopatū **M**elfaten. basilicasq. multas. ante
paucos emensos annos cobussit ac solo equauit **T**urcus. **Q**uis oēm
Apulie maritimā oram. ferro igniq. vastauit **T**urcus. **A**d romanū
imperium frequētī animatus victoria. oculos suos sanguīneos nemo
ambigat p̄sepe flectit. mortē nobis minitās et vltimū exiciū. **A**t in tan-
to rerū omnīū discrimine. h̄s inter turbines. in tantis terrarū depopu-
lationibus. vastationibus tantis monasteriorū et ecclesiarū. **I**nnocen-
tium necibus et fratrū nostrorū crebris abductionibus. quid ex aduerso
ab hys qui summa tenent gubernacula atq. supremo resident. in sa-
stigio. summaq. in arce delitescūt. actum sit aut temptatū. quantū qua-
literve repugnatū. qui nesciat ex omnib⁹ arbitror. neminem. **A**deo hū-
dominiūt vnīuersi ad quos negocium p̄tinet. ex quib⁹ velut patris

tranquillam navigationem. ex quibus cum pastoribus salutem. si vigi-
larent et observarent vigilas tenebrose noctis sperare deberemus.
Sic pfunctorie res agitur ut in malis nil supra. Sentimus quod explicamus longe melius tam periculosam pudentium inertiam. negligentiam
tutorum atque pastorum. Namque licet deus ipse optimus vineam suam (hanc
loquor ecclesiam) Iosim de egipto transtulerit. eiecerit inimicas sibi gen-
tes. duces dederit itineris successive in conspectu eius qui plantarent.
qui rigarent. ita ut ipsa pridem suorum ubertate palmitum mundum cinxer-
it universum. procho dolor tamen aper de filia nostris nostris cernentibus
rectoribus. crebro exterminat eam. singularis quoque ferus depascitur
miserandum in modum. Unde ex tam remisso eorum gubernaculo et regi-
mine desidio. atque negligentissimo. omnis christiane religionis ruina. des-
solatio. et dissipatio dinoscitur oriri. Porro cui monstro huiusmodi
plati aut principes comparandi sunt. hinc aduerti potest. Nimirum quod re-
ctor nautis in medio maris dormiens et quasi sopitus gubernator amis-
so clauo inter tempestates. hoc talis in medio suorum. Quod preterea
custos civitatis carens gladio et prorsus inermis. hoc talis nullo pe-
nitus armatus bono zelo. Quod denique canis iuxta gregem non valens
latrare aut speculator absque buccina. hoc pastor et ydolum quicumque per-
functorie ex magnatibus agens. Hinc tuum tuorumque naufragium. peri-
culum. et perditionem pensa. quicumque es rector aut ductor. tutorque gre-
gis dominici. Attende tibi et universo gregi tuo. tu in primis pater bea-
tissime. pontifex maxime. euigila animo vel ihesum cuius vicem geris
in terris. audi te adhortantem. teque excitantem Symon quid dormis.
Desidiam pelle. pelle torporem. fervorem assume. zelum domini indue.
quoniam illo aliud sacrificium acceptus nullum. Hely memeto qui in
filios negligentius agens. gravem in se excepit ultionem. fractis ceru-
icibus. peremptis liberis. archa ablata David recole. qui et ipse bonitatem
in filios. non disciplinam exercens. eorum iuventutem experimento sibi
didicit perniciosam. quorum puericiam vaga licentia permisit esse vo-
luptuosam. Quot et quanta hoc plato negligentia mala pariat. quis
nesciat. quippe que mordacissimo vermi comparatur. qui in intimo ligno
nascitur et eius rodit paulatim medullam. Constat vero quod lignum ver-
mibus exaratum ad nichilum valet ultra nisi ad ignis combustionem. si et
ad hoc huius mali quod evidenter et proprie vim atque furorem spiritus ex-
pressit diuinus. cum eam etiam tineae assimilat que vestimentum consumit. quod
ut notissimum est. estu tinearum contactu. nullius precij vel usus commercium po-
test habere. Hoc malum ab initio omnem destruxit christianam religionem.
Neque enim subitanea quadam ruina adeo defecimus. sed per incuriam piden-
tium et platonum. paulatim virtutibus et exercitiis primis decedentibus. et
per hoc sensim vicibus crescentibus. tam miserabili cecidimus casu. Animum
aduerte ergo pater beatissime et quemadmodum tunc diligens fidusque nauta

maximo desudat ingenio et plurimū impendit laboris. cum ventorū
 turbines aduersosq; impetus patitur. cū procellarū moles sustinet im-
 mensos. cū in scilleam rabiem scopulosq; acutos et vastas sirtes. vi agi-
 tur ventorū. vnde insequit' clamorq; virū stridorq; rudentū. **I**pe prim⁹
 in opus ruit. crebro fatigat thēmonē. cūctos ad laborē hortat'. **N**emos
 laxari iūket vndis. effundūtq; vires viri. it magnus in ethera clamor.
Similem in modū cū vrbs quelibet obsidione cingitur hostiū. et belli
 faces ardent. feruet ludus martis. vastantur leta sata. bonūq; labores
 sternūtur agri. et neci dātur hominesq; pecudesq;. **O**bsidēt ast alij telis
 angusta viarū. **O**ppositi stat ferri acies. mucrone cornū. **T**ūc prim⁹
 princeps ipe si qua fide. si qua pietate in suos est. **R**ūpit moras. robur
 ciet exercitus. tuba q; clangēte ruit in agmē vnū cūcti. arma capeffūt.
 cōglomerantur duci. et omniū ardor vn⁹ est. aut viribus et robore. aut
 consilio et industria. reipublice cōsulere saluti. pellere hostes. **C**urrunt
 hij in arcē summā. hij menia scandūt. viq; maxima tutātur. **H**ij qui-
 bus integer cui sanguis est. solideq; suo stant robore vires. **M**anus cō-
 ferere ardent. nūuat in hostes cōferre semetipos. **D**ū tali capite. tali duce.
 et principe gubernātur gaudentq;. **Q**uid hijs velim exemplis facile in-
 telligis pater ipe beatissime. **E**t vos cognoscite principes seculi. deo
 vos rationē reddituros esse propter ecclesiā. quā a xpo tuendā suscep-
 stis. **I**dcirco enim vt sacri tradūt canones. adeptē potestatis culmina
 tenetis. vt p eandē potestātē vestrā ecclesiasticā disciplinā nūmatis. vt
 q nō pualent sacerdotes efficere p doctrine sermonē. potestas hēc vestra
 imperet p discipline terrorē. et quidē vestra semp est ad ecclesiarū tuitio-
 nem. pupillorū ac viduarū protectionē. rapaciūq; refrenationē intende-
 re. facere vnicuiq; iudiciū ⁊ iusticiā. liberare de manu calumniarū vi-
 oppressos. miseris p̄bere au xiliū. neq; pati vt a quoq; vestra cōiūctia
 cōtristentur. cōhibere furta. punire adulteria. impios de terra p̄dere. ho-
 micidas. parricidas. et p̄uiros nō sinere viuere. subiectos vobis nō per-
 mittere inique agere. **H**ec inquā et similia sp̄ spectant ad vestras celsi-
 tudines et magnificencias principales. **A**t vero nūc ea qua sumus mi-
 serabili tempestate quādo equore toto cōmoto nauicula petri adeo re-
 hementer iactatur fluctibus. cōcutitur et pene pellitur in latus. **V**os q
 primi in acie cōfligere. pro gradu. proq; officio habetis. qd deo et eccle-
 sie sue eiusq; antistiti ac summo p̄suli debeatis. accuratius pensate. vide-
 re diligentius quid facto opus sit. **A**tendite quoq; sagacissime qd tan-
 dem vestra negligētia et dissimulatio (omniū pace et vena dixerim)
 hactenus visa et expta. sit paritura.

Gane cur hijsce temporibus inuenerūt nos mala ista. si quis forte
 miretur in promptu causa est. sub aspectū patet. latet neminem qui vel
 paululum circūspiciens in gyrū fert intuitū. **N**ox enim orbē videbit
 vniversū innumeris habūdare vicijs et criminib⁹. repletū omni pr̄sūs

malicia.
 eorum ten-
 quasi ex
 iniquitat
 quinas et la
 ra adollis.
 remola tan
 Sam quis n
 mior dei
 ro p̄negro ca
 famitatis ho
 lapides sanct
 rum ius pe
 recti dñs ip
 domus iux
 medio for
 bus que iux
 custodia om
 la et sp̄ualit
 licet hōdie q
 natione in r
 designat in
 Omnes en
 diūtur. au
 alijs sepe p
 p̄dicas. quā
 bus. **T**u autē
 pietatē fidem
 det. app̄ende
 nem corā m
 nem clarum
 p̄ne oēs vel
 bus. encenij
 se. **A**deo im
 Testatur ca
 ambitionis e
 res quā cōter
 propriū arbit
 bitiole vagari
 Atq; ab vni
 causas iung
 grandia con
 habet senten

malicia. dolo. et fraude. qm nequicie in habitaculis hominu in medio
eoru. tenet eos superbia. operti sunt iniquitate et impietate sua. prodit
quasi ex adipe iniquitas eor. trāseūt in affectū cordis. **H**inc videre est
iniquitatem et contradictionē in ciuitate. die ac nocte circūdat eam ini-
quitas. et labor in medio eius et iniusticia. nec deficit de plateis ei? vsu-
ra et dolus. **A**tq; vt primū de ecclesiasticis viris et clericis in cōmune.
remula tamē manu et stilo reluctāte qua decet reuerentia quippiā scri-
bam. quis nō videat quomō obscuratū est aurū id est vita reproba mi-
nistroz dei sordibus fuscata. quondā quidē virtutibus gloriosa. nūc ve-
ro pnegocia seculi et vicia varia opido denigrata. **C**olor optim? id est
sanctitatis habitus in culpe multiplicis feditatē mutatus. **D**ispsi sunt
lapides sanctuarij p omia pene genera vicioz. in capite omnū platea
rum. suis prauis exemplis plebeis scandalū graue inferentes. adeo vt
recte dñs ipe de eis illud **E**zechielis cōqueratur et dicat. versa est michi
domus israel in scoriā. **O**mnēs isti es et stānum et ferrū et plumbū in
medio fornacis. **C**ecidit siquidē babilon magna a sanctitate et virtutib;
bus que fuerūt in primitiua ecclesia. et facta est habitatio demonioz et
custodia omnis spūs immūdi et omnis volucris immūde dū et carna-
lia et spūalia in eis vicia regnāt. **Q**uot ex eis cū illa fornicatur mu-
liere hodie. que inaurata est auro. et habet poculū aureū plēnū ab homi-
natione in manibus suis. **Q**ue quidē mulier ambitionē et cupiditatem
designat in clero quibus peccatis hoc maxime tēpore plurimū sedatur.
Omnēs enim diligūt munera. sequūtur retributiones. cū symone gra-
diūtur. auaricie student a propheta vsq; ad sacerdotem. nec aduertūt q
alijs sepe pdicant. quoniā iuxta apostolū. **R**adix omnū maloz est cu-
piditas. quā quidē appetētes errauerūt a fide. et immiscuerūt se dolori-
bus. **T**u autē o homo dei clerice quicūq; hec fuge. sectare vero iusticiā.
pietate. fidem. caritate. patientiā. māsuetudinē. **C**erta bonū certamen fi-
dei. appēnde vitā eternā in quā vocatus es. et cōfessus es bonā cōfessio-
nem corā multis. id quidē ad thymothēū epīm paulus scripsit sed ad om-
nem clerum speciali potest ratione dici. **N**am qd ad ambitionē attinet.
pene oēs vel p se vel p amicos honores quērūt et dignitates. p̄cio et p̄ci-
bus. encenijs et minis. **A**mbulare volunt in magnis et mirabilib; sup-
se. **A**deo inualuit hoc malū in clero. vt oēs supgrediātur seculares in eo.
Testatur canon imo detestatur. quorūdā etiā religioz oculos adeo
ambitionis et supbie vicio excecatos. q; quasi sue p̄fessionis immemo-
res quā cōtemptris honoribus. abiectis diuicijs. seculiq; delicijs sp̄retis.
propriū arbitriū alterius subugarūt ditioni. **H**ec omnia prozsus am-
bitiose requirūt. nec vllō cōtentātur gradu. finem nesciūt ascensionum.
Atq; (qd pudori est maximo) in litigioz amfractus p̄cipitanter ruūt.
causaz se ingerūt strepitibus. amplissima aspirāt culinina. atz fastigia
grandia conscendūt qui etiā titubant in plano. **N**imirum vt vetusta
habet sententia. mens dignitatis auda nec abstinere nouit a vetinis.

nec gaudere cōcessis. nec ulli pietati adhibere consensū. Porro nullū est aliud viciū qđ ita omnes exhaurit virtutes. cunctaq; hominē sanctitate spoliāt et denudat. vti supbia et ambicio. que velut generalis quedam pestis. non vnū solum mēbrū debilitat. sed solidū corpus. letali corūpit exicio. atq; in virtutū etiā arce collocatos. grauissima deicit ruina. Angelum illū attendamus (vt cetera transeam) qui pre nimietate splendoris sui atq; decoris lucifer appellatus est. eū nullo alio qđ hoc vicio ex illa beata et sublimi angelorū statione in baratrū deiectū scimus. Hinc tyrānidē mali huius cognoscā. Ambiciosus chore et cōplices eius. igne diuino succensi sunt. qz sacerdotiū rapere voluerūt. dathan et abyron. quia moysi de ducatu inuiderūt. terra absorbit. descenderūtq; in infernū viuentes. Ozias quoq; rex lepra recte percussus est. qz sacerdotiū sibi voluit vsurpare. Ambiebat jason frater onie sūmū sacerdotiū. adito rege. promittēs argenti talenta trecenta octoginta (Nam omnis ambiciosus in symoniā vt cōmuniter labitur) Is ipe jason quā sententiam exceperit. quē vite habuerit terminū exitūve. machabeorū aliter docet. Fuit hoc viciū primū luciferi vt dictū est. quī equalem deo appetiit sedem. Quanti hodie feda insequūtur vestigia eius. imo qđ pauci euadūt. quibus dñandi libido nō dñetur. sed quē sequimini miseri. Nonne iste est mons in quē ascendit angelus et factus est dyabolus. Ambicio. subtile malum. virus secretū. pestis occulta. docti artifex. mater ypoctisis. parens liuorū. origo viciorū. criminū sones. virtutū erugo. tinea sanctitatis. excecatrix cordiū. ex remedijs morbos procreās. ex medicina languores. Heu qđ longe est a nobis eximīū et pclarū illud saluatoris nostri exemplū qui oblata gloriā culininis fugit. cū enim vellent facere regem. et tamen penā probro se mortis appetiit cū ad patibulum crucis sponte venit. Sed surda hęc omnia prochpudor aure trāsimus. dum quisq; proprio se metitur iudicio. nec maior patitur aut expectat censurā. dum nec pceptis nec legibus dignamur subici. s; erūpimus. sed estuamus. et vltra nostrā ambiciose protēdimur mensurā. efferim? nos metipos in inuēsum. practicamus mira. inauditas adinuenim? vias. neq; patimur ad nosdeferri honores. s; pro hīs cōsequēdis puolamūs. cōtendimus. certamusq; iure nobis deberi omnia arbitrātes. dū omnibus nos superiores et meliores existimamus. Adde (qđ extreme demētie est) vbi maior et clarior inscicia et ignorantia est. ibi insolentior arrogantia regnat. Blandimur nobis ex sanctimonia status. extollimur de eius sublimitate. de illius dignitate cōfidimus. neq; cogitamus qđ sicut canon inquit. non locus. nō dignitas. non cathedra. sanctū faciūt. sed vita et mores. Vnde ex officio et status eminentia non licentiā peccandi. sed necessitatem potius bene viuendi ecclesiastici viri se nouerint affecutos. neq; ex dignitatis altitudine audaciā delinquendi sibi sumant. fallentes semetipos et non recte arguentes. quia videlicet scriptum legunt suis in canonibūs. Nullus sanctum dubitare debet quē

que apertum
ad hoc
ma
non
quod de
maiorie
hoc est
cuius o pa
ingens per
ma
quod de cel
tans am
fuit p
aliter no p
In hoc au
plectitur
minante
in m
ius periculi
vito aliter
rim. In e
relligenti
sum fratri
fuitre cene
traneor
tet ordine
qđ alieno
no videt
ra pastoris
pbera ait
penda senti
supponis
empla ad
felles nos
adipiscimur
nosq; d
mo dūgatu
ridus detest
ferui dano
etones sp
impie lūga
pleti q non
pū impie

quæ apex tate dignitatis attollit. in quo si desunt bona acq̃sita p̃ meritis
tum. sufficit q̃ a loco et cathedra testatur. Et itez. cathedra aut claros
ad hæc fastigia erigit. aut qui eriguntur illustrat. Ad que dicimus. pluri
mū falli eos q̃ de loci dignitate letantur. **N**ā p̃dicta de illis intelligit ca-
non. qui p̃ bonos actus suos. sanctos p̃decessores imitatur. unde subdit
q̃ ea q̃ de cathedre sanctitate dicta sūt. ad illos p̃tinet. quos proprie cō-
uersationis splendor decorat. Sed p̃ tato scōs vocat canon. q̃ propter
loci et cathedre sanctitatem. boni et sancti p̃sumuntur. **N**eq̃ vos reddat se-
curos o patres. alte dignitatis fastigium si reprimat potius et humiliet.
ingens periculum et ip̃is ceruicibus vestris imminēs si vita okeſt digni-
tati. **Q**uid paradiso altius. q̃d tutius celo. et tñ homo de paradiso peccado.
angeli de celo ceciderūt vt posteris exemplo essent. q̃ nō loci aut digni-
tatis amplitudo. securitate tribuit. s̃ innocētia vite. **E**cce in quāto ver-
samur piculo. **I**n cunctis ceteris statibus culpa suos tenet actores. quī
libet suo punitur peccato. q̃ scriptū est. **A**nima q̃ peccauerit ip̃a moriet̃
In hoc autē vno viuēdi genere nostro. ne dū suo s̃ aliorū pastor scelere
plectitur. populoꝝ dānatur iniquitate. dño p̃ prophetā acerbissime cō-
minante. **S**i nō fueris locutus vt se impius custodiat a via sua. et ille
in iniquitate sua morietur. sanguinē eiūs de manu tua exquirā. **Q**uā mas-
ius periculū illo poterit excogitari. q̃s sane mētis cōpos. ad id genus
vite aspiret vt animā suā teneri obligariq̃ baratro eligat si alij pecca-
rint. **I**n exordio hūani generis cayn ip̃e licet reprobus. tante tamē in-
telligentie fuit vt vite aliene curā abiceret iniquēs. **N**ūquid ego custos
sum fratris mei. **R**epellebat a se caute fratris curam ne incautius pro
fratre teneretur. ille etem fratris curā recusabat. nūc procho dolor ad ex-
traneoꝝ curā. cū apto periculo passim properat. curritur ab omni eta-
te et ordine. a doctis pariter et indoctis. **Q**uid vero tā demēte proximū
q̃ alienoꝝ facinoꝝ strictā rationē se redditurū promittere. qui sua aut
nō videt aut nō intelligit. **G**randis proinde et piculosa sarcina est cu-
ra pastoris. **N**ā cuiuslibet ouis depditio illius periculū est. ad quē pro-
pheta ait. **E**t erit anima tua pro anima illius. **V**erbū tremendū. o stu-
penda sentētia. o durissimū iudiciū. cui caput tuū pastor inclinas atq̃
supponis. q̃n etiā tot mortibus dignus iudicaberis. quot p̃ditionis ex-
empla ad subditos trāsmittis. **S**ed nemo ex nobis hæc secū cogitat. oēs
felices nos beatosq̃ credim⁹ si hāc cōsequimur curā. si pastorale culmen
adipiscimur. laboram⁹ pro his nanciscendis p̃ phasq̃ nephasq̃. diesq̃
noctesq̃. **D**ixerim omniū cōmuentia aliq̃d acius. **H**odie pro ep̃atu nō
mō litigatur s̃ bellatur. nō solū cōtenditur s̃ pugnatur. q̃d ceteris om-
nibus detestabilis nō incōgrue iudicauerim. quōniā et si scriptū sit.
seruū dei nō oportet litigare. nos tñ q̃ sp̃uales sumus et lites atq̃ cōten-
tiones specialius vitare iubemur. procho pudor tā acerbē. tā crebro. tam
impie litigamus vt omnes vincamus in contendendo laicos. **E**t certe
plerūq̃ non sine orbis scandalo et periculo. ita sub colore iusticie. obre-
pit impietas. **A**unt enim ex nobis multi. et si non verbis. factis tamē.

Gloriam nostrā alteri nō dabimus. qui dū vanā et caducā sectamur.
verā et eternā amittimus. Currimus ad gloriā. et ecclesiam periclitari
malim⁹. quā ipi nō honorari. s. gloria nostra in cōfusione erit. Hinc
nōnūq. accidit nobis ambiciosus q. cū multū et diu ptinaci animo van
nis acti spebus altiora nitimur cōscendere. mox repentī⁹ casus irruit.
rapit mors inpromissos. et is qui nobis primus attigit ānus honori. lu
ctui sit et funeri. Sed his missis vt cetera plurima cleri cōplectar vicia
paucis. in cōmuni saltem. in ea iam pridē incidim⁹ tpa. in quibus cum
propheta liceat exclamare. Sol et luna obtenebrati sūt. ⁊ stelle retrape
runt lumen suū. Lamētabilem totius ecclesie statū. quo ad supmi ordi
nis patres. mediocres quoq. et infimiores. deplozantis prophete verba
sunt. Qui enim propter celestis sapientie claritatē et spūalis vite hōne
statem. soli lūmē ⁊ stellis in sacra cōparamur pagina. iuxta illud. Qui
docti fuerint fulgebūt quasi splendor firmamēti et q. ad iusticiā erudiūt
multos q. si stelle in ppetuas eternitates. ipi propter abhominabilē men
tis cecitatē et detestabilis vite inhonestatē obtenebrati. et heu omī priua
ti lumine cernimur. Adde (qd omnia superat) ipis ipis nobis q. inter
ceteros sicut luminaria in mūdo. apostolica sententia lucere deberem⁹
tante iniecte sunt tenebre. obscuritas tanta adacta est. vt symonia que
ab olim heresis loco habita est sp. tam familiaris nobis. tāq. cara effecta
est. vt sine illa vix in domo dñi incedamus. lateralis auaricia. domesti
ca luxuria. amica supbia. libido. voluptas. comessatio in rerū habūdā
tia nobis cōiunctissima. desidia. ignauia. dei statusq. nostri obliuio. qua
lis nobis ad dignitatē ingressus. an p ostiū. an alimnde. quis vite pro
gressus. ac tādē rebus cōfectis. nobis mortē obituris q. ex hūanis egres
sus sperādus. cōsideratio penitus nulla. q. omīa sedē q. si sibi propriā col
locauere in nobis. Quo sit vt ecclesie dei nocentior nemo sit q. nos ipse
dū et puerse agim⁹ et nichilominus nomen et ordinē sanctitatis habez
mus. Vb id profecto. grauissime nos hōrendeq. manent pene. Nimirū
si prophetarū si patriarcharū si totius scripture reperam⁹ analia nullū
reperiem⁹ hominū geniū qd deus vehēmētius arguat. puniat seuerius
Discurrē p prophetas. scripturā lege. quid audies nisi Pastores populi
mei puaricati sunt in me. De pastoribus q. dispūgūt gregē meū. vt pasto
ribus q. pascūt semetipos. vt vobis qui opulenti estis in syon. optimas
res. capita populorū. q. ingredimini compatice domū dñi. qui dormitis
in lectis eburneis. et lasciuitis in stratis vestris. Et reliqua id genus
plurima q. si p ocio liceret afferre in mediū. mirū certe nobis ipis videri
facere. si quē ex nobis contingeret saluari q. principamur et psumis in
tātis minis et in tāta pigricia. in tātis incepatomb⁹ et in tāta desidia
Igit⁹ sic nobis maiorib⁹ celi luminaribus obfuscatis. in totius orbis
miserā facie et mūdi climata vniuersa. vt ali⁹ cecinit vates. tā dudū ve
nit dies tenebrarū et caliginis. promde dies calamitatis ⁊ turbis. atq.
vt plāgit alan⁹. Incūbit fidei vespa mūdo. nocturnūq. chaos fraudis
habūdat. lāguet iusticie lucifer. hui⁹ vix vmbre remanet vmbra supstes.

Iam no
se iustici
probatu
luxuria
impenit
sectamur
Inocent
non asce
non hui⁹
in pncip
cine poss
fuerat in
vnt inglo
muntur et
frustra m
iusticia. c
ditis vnu
fide. discip
dicibus equ
mioribus a
tus. castita
peritus p
terra calli
te deus h
moribus.
in quos pp
emendo. ad
sissime relin
rosas. Hores
dem dicat.
verūm pr
a plāta p
pue omne.
mitorem n
omni statu
ga tuamens.
mullis et m
mullis et ne
empulstro. e
quo non urū
Naufragum
quos non in
gus. nec de

Jam non ypocrites passia querunt sed crimen falleras exiit omnes. nec
se iusticie luce colorat. sed se iam viciu glosat apte. Censetur reprobu ius
probitatis. virtus sub vicio victa laborat. virtutis spes exulat omnis.
Laxantur vicio frena furoris. Inq etia id ventu est tempus abolum vt
imperare florentes nequicia. virtus no modo premijs careat. veru etia
sceleratoꝝ pedibus subiecta coculcet. et in loco facinorꝝ supplicia luat.
Innocetis causa detorquetur in crimē. et scelestus quisq a facie iudicis
victor ascendit. Qui multis prodesse poterat velut purgamenta quedā
mūdi huiꝰ abiecti in publicū venire nō audet. At q in omniū grassan-
tur pnciem. potentissimi vigent tyrāni. Fulget pueris in solio iudi-
ciarie potestatis. et cuncta ei virtutis instrumēta sordescūt. miser macerqꝰ
fenerator infinita auget pecuniā. at qui cuncta vellet largiri. tenui asse
vixit inglorius. marrone relicta gravitate inluxus meretricios resolu-
untur. et sanctū ioseph mulier emula castitatis ad hēc psequit. Et qd
frustra multa cōmemorem. Recessit lex a sacerdotibus. a principibus
iusticia. cōsiliū a senioribus. a populo fides. amor a parentibus. a sub-
ditis reverentia. caritas a platis. religio a monachis. a iuuenibꝰ hones-
stas. disciplina a clericis. a magistris doctrina. studiū a scolariis. a iu-
dicibus equitas. protectio a militibus. a ciuibꝰ concordia. timor a ser-
vitoribus. a rusticis comunitas. veritas a mercatoribꝰ. a nobilibꝰ vir-
tus. castitas a virginibꝰ. a viduis hūilitas. dilectio a coniugatis. a pau-
peribus patientia. Ita agimur pncipites p antra criminū et mūdi arcē
terra caligine ceci oberramus. Infidus rerum mortalū status et sine
te deus bone calamitosum omne qd vivimꝰ. Ecce si virtute cōspiciū et
moribus. fide. sapientia. religione. castitate. ceterisqꝰ animi dotibus cla-
ri. quos ppaucos hēc nostra fert etas. reprobꝰ cōparatione. tollantur
emedio. qd nisi caligo inuoluēs. plurima mortis imago et tenebre dens-
issime relinquūtur. Tpa o mores. tempora turbatissima. tpa calamit-
osa. Mores reprobi. mores pditi. et clari et populi. Tēpus de quo tant-
dem dicit. Venit sūma dies. et ineluctabile tēpus. Tēpus in quo iuxta
vetustū prophete vaticiniū Omne caput languidū et omē cor merens.
a planta pedis vsqꝰ ad verticē. non est in eo vlla sanitas. Profecto car-
put omne. omnisqꝰ vertex. supbia languet. Cor omne a maiori vsqꝰ ad
minorem meret auaricia. Sordescit lū puria planta vniuersa. ita vt in
omni statu gradu et ordine nō sit vlla sanitas. sꝰ vulnus et liuor et pla-
ga tumens. At qui hodie vulnus lasciuie. castitatis fastia circūliget. est
nullus et nemo. Qui paupertatis medicamine. auaricie liuorē curet. est
nullus et nemo. Qui tumentē plagā fastus et supbie foneat hūilitatis
emplastro. est nullus et nemo. En feda luxuries quo non penetravit
quo non irūpit et regū scādit purpurā. sineqꝰ mendici pterit ipa togā.
Naufragium dulce. leue pondus. grata caribdis. At auaricie virus
quos non inquinat. quos non tenet infectos. nec plebeum transit vul-
gus. nec clero et superioris ordinis hominibus parcat.

In quibus ipis tanto detestabilius est viciū. quo facultates ecclesiarū
pauperum patrimonia certo noscuntur et sacrilega eis crudelitate sub
trahitur. quicquid sibi ministri et dispensatores. nō dñi. non possessores
ultra victū subripiunt et vestitū. Pestifere demum superbie adeo inuas
luit malum totum per orbem vt mirabile dictū cogitatuq; sit. Homini
mortali. vnde iste fastus. ista arrogantia. cuius est erūnosa natiuitas
cuius vitam laboriosa penaltas cōcludit. cuius penaltatem penaltior
cunctis mortis demōstratur necessitas. cui etiam momentum est carnis
gaudium. vita naufragium. mundus exiliū. cui p̄terea vita aut abest
aut spondet absentia. mors aut instat. aut inenitabilem presentia mina
tur. Hinc ergo o patres mundo vniuerso in maligno posito. dei amo
re nullo discrimine vndiq; extincto. cūctis ab sue primēue institutionis
origine mirādum in modum degeneratibus. Vnde clades tante. tot ca
lamitates. tot plage in populo cristiano. pestes. fames. bella interna et
externa. ex superioribus facile est cognitu. Profecto iustissima censura
pater ille p̄ctiissimus atq; rector mūdi vltorq; equissimus deus. pecca
tis nostris exigentibus regnare facit sup nos ypocritas. q̄ videlicet so
lo nomine pastōrū atq; tutorū titulis gloriātur. re autē vera ydola po
tius sunt et simulachra eorū quorum officia preferunt. permittitq; vt
percutiat nos nonnūq; leo de silua. lupus ad vesp̄rā vastet nos. par
dus vigilet super ciuitates ecclesie. furetur dormientibus pastoribus
atq; tutorib; et loca et gētem. abducatur p̄ voto. mactetur. et p̄dat. Quippe
nemine resistente. dissimulantibus vniuersis. idcirco etiā digna dei sen
tentia effusa est contentio super principes nostros ita vt errēt in inuio
et non in via. Nam versi in semetipsos atroces enses quos in perfidos
rum iugulis deo consecrare debuerant. proprio sanguine inhumanissime
et crudelissime fedāt. Quasi ideo accincti sint gladijs vt cristianū ⁊ fra
ternum semper effundāt sanguinē ac inplacabiles lites. p̄petesq; discor
dias inter se foueāt. et non potius ad vindictam malefactorū. laudem
vero bonorū. ecclesie pacem atq; tutelam. Attendite quēso o reges et
principes. Nam ad vos deinceps sermo iste meus hortatorius. Animad
uertite tandem quantum potuisset dudum possetq; hodie recuperari. de
amissis locis et ecclesie subtractis p̄ turcos. terre pelagiq; hoc sanguine
quē crudeles manus vestre vel dominandi libidine vel crūdēlitate vel
ciscendi vel nocendi cupiditate vel feritate rebellandi. interim fuderūt
fundūtq; incessanter. Neq; enim aliud quidpiā inter vos bella suscitāt
vt inplurimū aut lites mouet gūerrasq; nisi aut irrationalis iracūdie
motus aut appetitus inanis glorie aut terrene possessionis ardor. Et
certe vt ipsi nostis. talibus ex causis neq; occidere. neq; occūbere tutū est
sed adprime periculosum. At vero xpi milites q̄ contra infideles arma
sumūt q̄ secure q̄ sancte. prelia dñi sui et sponse eius ecclesie p̄liantur.
quibus metuendū nequa q̄ sit. aut de hostiū cede peccatū. aut de sua nece
periculum quādoquidem mors pro xpo vel ferenda sit vel inferenda.

48

49

Mile
presta
factor
senior
xianus
tunc dū
inglate
ajus que
aut veter
me impo
lūm emul
noua salte
republice
neq; semp
videtur
lūm detri
ut pauci
tu consi
periora rei
zelo longu
Ad vos o
gnitū n
hec michi
gnas me
uemin. h
ca amos
cano et ad
fistino veni
mandū inf
ges et dūce
Inter quo
mus in rel
qui mortie
lūm possi
infatigabil
cognomina
nonaginta
qui ante
Hic dū pr
res optime g
limitatus ut
amros futū
ductus sit

Miles inquā talis et securus interimit et interit securior. quia et sibi prestat obsequiū cū interit et xpo cū interimit. neq; dum occidit malefactorē. homicida. sed vt ita dixerim malicida et plane vindex ac defensor reputatur xpianorū. In morte enim pagani xpian⁹ merito gloratur. q; xpus glorificatur. Redite ergo ad cor o xpiane religionis tutores. duces fidelis populi. custodes dñici gregis. **E**xpiscimini queso euigilate animo. intelligite et erudimini qui iudicatis terrā. Et si fortassis qualibet fracti desperatione (qđ deus auertat) aut alia difficultate vetera illa sancte terre ierosolimitane. que deplango damna. resarcire impossibile arbitramini (qđ nō sit impossibile apud deū. si modo boni emulatores et suarū vltiores iniuriarū atq; blasphemiarū essetis) noua saltem in dies et vicina mala que relique parti atq; xpiane nostre reipublice inferuntur. ardentius cordi accipite. propulsate studiosius. neq; semp negligenda putaueritis ad eius vsq; vltimā internecionem. Videtis xpianissimi principes. quo deuentū sit. in quē oceanū angustū detruja sit pridem ipa ecclesia. Ex quā lata in quā angustā euaserit. paucis emensis annis. scitū est vobis. Neq; ignoratis quo iā in portu consistat. Sed quorsum feror. Quid verbis frustra nitor. Vt ad superiora redeam. ad instituti scz mei finē principālē (a quo. quo nescio zelo longius euectus sum)

Ad vos o serenissimi reges et principes. Ad vos quoslibet seculariū dignitatū magnificos administratores. hec vna petitiunla mea dirigite. hec michi supplex ad vos deprecatio. vt maiorū vestrorū videre analia. dignas memoratu historias relegere. reuoluere fortia facta patrū. nō grauemini. Karoli videlicet quondā magni et xpianissimi impatoris. q̄ circa annos dñi Dctingentos et duos. vocatus a patriarcha Ierosolimitano et ab imperatore Costantinopolitano rogatus cū exercitu copiosissimo veniens Ierosolimā recuperauit. et terrā sanctā vnīuersam de manib⁹ infidelū eripuit. Hispaniā quoq; totā pdomuit. habēs secū reges et duces. comites et milites. oēs gloriofis milicie pconijs insignes. Inter quos tamen Rolandus comes Cenomanensis miles strenuissimus. in rebus bellicis p ceteris clarior refulsit. vir diua memoria dign⁹ qui mortis sacre cōpendio ibidem victoriosē trūphans. vitā hand dubiū possidet beatā. celosq; petiunt sanguine laureatus. Itemq; gesta infatigabilis viri et illustrissimi ducis Lothringie Gotsfredi de bullion cognominati. mente recogitate. quo duce iterū circa ānos gracie Milles nonaginta nouē Ierusalem eruta fuit. et ditioni thurcorū subtracta qui eā ante ceperant et tenuerāt p annos circiter centū vel paulo plus. Hic dux propter eximias suas et pene diuinas virtutes. resq; militares optime gestas. primis omnīū voto et cōsensu factus est rex Ierosolimitanus. in quo regno septē successive reges xpiani p octoginta octo annos fuerūt. Deficientibus tandē auxilijs occidentaliū regionū post diutinos sudores. acerrimas et assiduas pugnas cū hostibus atq; pluri

mas ppeffas calamitates propter cōtinuos affultūs et incurfus hosti-
les. vel victualū penuriā **I**erusalem iterū a **T**hūrcis capta est. Anno
scilicet dñi. **M**.c. lxxxvij. die scda **O**ctobris. Sub octavo rege xpiano
ibidem **G**uidone. Ac a sarracenis exhinc vsq; in hodiernū tps possessa.
Eminebāt autē in dicto exercitu incliti ducis **G**otfredi. magnifici fra-
tres eius **E**ustachius et **B**aldūm. **A**nselmus de ribo mōte. **B**oamū-
dus dux **A**ppulie. **H**ugo magn⁹ frater **P**hilippi regis francoꝝ. **B**al-
dūnus comes mōtensis. **R**obertus comes flandrensis. **S**tephanus co-
mes blesensis ⁊ c. Atq; vt ait **G**ulhelmus nūq; tot gentes in vnā coire
summā vife sunt. **O**piniōe hominū numerus vincebat. q̄uis estimare
tur. sexagesies centū milia. qui oēs **I**erosolimā pgebāt. loca sancta de
potestate pfidoꝝ virtute magna tollentes. sub duce p̄dicto **G**otfredo.
Preterea memoria dignū est quomō anno moꝝ sequenti. id est. **M**.c.
lxxxvij. post generale cōcilū. parisiis celebratū. ingens militū et pe-
ditū multitudo cruce signatur. ac de diuersis ptibus p mare per terras
loca adeunt transmarina. et paulo post rex francoꝝ **P**hilippus. et rex
Anglie **R**ichardus infinito agmine et incredibili apparatu ac proceri-
bus pene vniuersis. ducibus. comitibus. baronib⁹. militibus. archiep̄is
et ep̄iscopis q̄pluribus. mare intrāt et oēs qui in militia alicui⁹ habē-
bantur nominis iter arripiūt. tantā aliqñ fuisse motionē populoz nul-
la meminit etas. **H**istoria refert nulla. **N**am et **F**ridericus **I**mperator
primus hui⁹ nominis cū filio suo **H**einrico et vniuerso exercitu cruce
signati. eodem tpe trans mare abeūt. vbi et idem impator post multa
gloriose in penitentiā patrata flumiū quendā trāsens. ac equo cadens.
vixq; extractus paulo post dic clausit extremū. **M**ulta sequētib⁹ annis
p reges et principes diuersos. duces quoq; **B**auarie et austrie vna cum
nobili militia thutōnū in ptibus illis gloriose facta sunt q̄ longū ni-
mis esset p singula explicari. **L**audandi pfecto sunt viri isti. in bene-
factis et generationibus suis. et ppetuis pconijs digni a posteris ha-
bendi. quippe qui fide deuotione et zelo magno in deū inq; terras illas
sacratissimas moti. dolentes loca eadē a gentibus prop̄hanari. atq; sal-
uatoris nostri iniuriā. populiq; xpiani opprobriū nō ferentes. militia
suā xpianā imo fidei cōstantiā et seruore in hostes crucis. cōsertis forti-
ter et strēnue manibus. fisis immēsis ac validissimis inimicoꝝ copijs
probe. egregie. eximieq; cōprobarūt. nec antea cessauerūt q̄ gloriosas il-
las terras e manibus infidelū ereptas. instar robustissimoz quōdā et
religiosissimoz machabeoz. occisis pfidis aut pfligatis. in xpiane rei.
publice demio. vel rede gere ditionē vel saltem conabatur. **E**t qz in suis
corporibus immania ptulerūt tormenta. plurimi ex eis pro xpi nomis
ne mortui. **I**deo pcipere meruerūt omi pculdubio immarcessibile eter-
ne glorie coronā. **E**orū ergo o reges et principes. successores et heredes
in dignitatibus et bonis. virtutū quoq; imitatores in moribus estote.
Atq; dum eoz seruīdā fidem. religionē eximīā. inuictissimos animos.

prestantissimāq; ac celeberrimā in deū et ecclesiā sanctā. eius sponsam deuotionē interlegendū recolitis. Vos quoq; ab eorū institutis haud de generare. rebus et factis cōprobate. quorū sati sanguine. et stirpe sancta progeniti estis. Equidē nō est hodie vt propheta asserit. abbreviata manus dñi vt nō possit nos saluare a pfidis. siue in multis siue in paucis. Deniq; seruoꝝ fidei in populo xpiano nō omiquaq; est extinctus. Consilium p̄terea vobis deest minime. sed neq; milites neq; arma deficiūt. neq; deerūt sumptus. Quis enim fidelium nō cōcurreret vel rebus vel corpore ad illorū grauissimorū inimicorū nostrorū exterminatiōē. qui nil aliud q̄ sanguinem nostrū sitiūt nec eo vniq; satiantur. quādo tam cōmunis omnium vocat necessitas. quādo tā publice totius ecclesie ad id hortantur erumne et miserie. quibus nisi occurratur. nec viuere nobis tutum erit in occidentis angulo extremo. Si mō fides nobis esset zelusq; dei. plurime essent ad manū copie. diuicie apud plerosq; nō parue. multo iam studio et tpe cōgregate. que in talem expeditionē. si vniq; sumo rum ordinatione capitū indiceretur. haud dubiū. deo suoꝝ corda tāgen te. animo prompto erogarentur. Res deniq; militaris in ecclesia dei in p̄sentiariū adprime floret vigetq;. Nam studiosissime (tamet si vanissime plerūq;) militiā milites exercent. Arma resplendent tum mirifica tum terrifica valde. seculo inuisa prior. Sed et fortes auxiliarij de populo xpiano. omnes scz voluntarij in lege vobis nil dubiū adderētur. **D**xpianissimi principes. si tantū pace data. cōpositis periculosissimis litibus vestris. firmatis treugis. rebusq; in ordinem p̄ eos quorū interesset. dispositis. pari voto. cōsensu vnanimi. eodēq; decreto. ad hūiles et supplices ac frequentes ecclesie et capitū. summoꝝ videlicet pontificū aut imperatoꝝ hortatus. sinceros. fideles. et paratos. vestre matris defensores vos exhiberetis. Quo nā pacto. quo alio modo. fidem oledientiā et deuotionē vestrā. sanctius ac fructuosius vtiliūsq; aliter demonstrabitis vniq;. An forte satis officiis vestris factū putatis. q̄ illa prohibita torneamenta. cruenta spectacula. sumptuosa tyrocinia. atq; tum animabus tum corporibus periculosa. tanto ere et studio inuaniū frequentatis et amatis. Quis oro vobis inde honos. que utilitas. tantis militare laboribus et sumptibus. stipendijs vero nullis. nisi aut mortis aut criminis. **P**peritis equos sericis et pendulos nescio quos p̄anos loriceis sup̄ induitis. depingitis hastas. clipeos et sellas. frena et calcaria auro argenteo ve circūornatis. et cū tanta pompa pudendo furore ad mortē sepe properatis. **Q**uātū subsidij ex huiusmodi vestris sup̄bis sup̄fluisq; apparatibus quos in vanitates et insanias falsas impenditis. in infidelium castigationem cōferretur. si in eum sanctū vsum cōuerteretis. **N**ec et alia similia multa. ip̄i vos pro vestra prudentia. queso altius pensate. et militiā vestrā. gloriāq; militatē. atq; principalem magnificentiā in dei potius laudē. vestrā salutē. et glorie cumulum. ecclesie tui tionem. pfidorum vindictam exercete. id longe maiori vobis fame erit

vestrisq; honori in eum. et memoriale perhenne. id nomina celebrabit
vestra in generationes seculorū. id indubitata vestris pariet asseretq;
animabus coronā in celis. quā reddet vobis dñs in die illa nouissima
iustus iudex. pro quo adeo zelatis vt omnē corporū cruciatū ei⁹ p amo
re proq; fide in ultionē blasphemorū subire nō formidetis. **V**erū nō es
sent quidē. necandi etiā ipi infideles. aut occidendi. si quo modo aliter
possent a nimia infestatione vel oppressione fidelū cohiberi. **N**ūc autē
multo melius est vt occidatur. dum nos pdere incessanter et iugulare
querūt. studentq; q̄ relinquantur virga peccatorū sup sortem iustorū. ne
forte extendāt iusti ad iniquitatē manus suas. **D**issipentur gentes quē
bella volunt. **A**bscidatur qui nos cōturbant. qui loca nostra occupāt.
qui fratres nostros dura detinent seruitute ⁊ opprimūt vehemēter. aut
crudeliter occidūt. nosq; oēs delere desub celo si possent. sup cūcta desi
derabilia gratissimū haberent. **E**xerceatur vterq; gladius fidelium. in
cervices tantorū inimicorū nostrorū. ad destruendā omnē altitudinē ex
tollentē se. aduersus deū nostrū et eius sponsam ecclesiā matrē nostrā.
ne quando dicant gentes. vbi est deus eorū. **I**nsurgite in eos o fideles
ecclesie tutores et filij. **I**rruite in hostes xpī et xpiani nominis. debache
mini in eos. debitam acrimoniā exercete. reddite eis in capita sua sicut
nobis ipi sepenumero fecerunt. **F**orti animo estote magnoq; **V**iriliter
agite et cōfortetur cor vestrū. omnes qui speratis in dño. quoniam ipse
erit vobiscū tāq; bellator fortis. et cōteret inimicos suos et vestros. ante
faciem vestrā. **M**ementote mirabiliū ei⁹ que fecit pharaoni et exerci
tū eius in mari rubro. sed et terribiliū iudiciorū suorū a seculo in natio
nes prauas et pueras. quibus vindicans vindicauit in illas. suos se
de angustijs liberans et saluans. **Q**ui est in secula benedictus **A**men.

Sequitur visio quedam horribilis. ostensa karolo quondā **I**mpē
ratori qui caluus cognominabatur et quartus post karolum magnū
Imperium gubernauit. bonis respectibus hic inserta.

I a u p m
p a q u i
l u m d
q u o d a p
g l o m e r i s
q u e r i l l u
r e l o t t e r d
m a s v a l l e
p l u m b o e
m e o r .
m e n t a .
d d u m u
n a u i m u
i s t i s t a r t a
a m a t o r e s
f a c i e .
l a n t e c i
m a n u t e
r i s n o v
l i e r i t m
m e u s q u i
r i s e t d u p
s u p m o n t e
n a f e r u e n t
r a s a n i m
a l i a s v s o
c l a m a u e
r e t u o e t
e r a p i n a
m e t a l l o r
a u d i u i r e t
t u e r r e s p e
s u b d a c e a
d u e s s i g e n
r u m a n i
g r a m a d o l
c o n s i l i a q
d o l e n d o c